

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.743/2017/10.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperesek: I. rendű

Vizi Tibor II. rendű

A felperes képviselője: Dr. Némethi Gábor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.104/2017/5/II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék 31.G.42.482/2016/11. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében, a perköltségre vonatkozó rendelkezéseire is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, e körben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és e tekintetben is a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 78.000 (hetvennyolcezer) forint együttes első- és másodfokú, valamint 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2007. október 18-án a felperesek mint adósok és az alperes jogelődje mint hitelező deviza alapú kölcsönszerződést kötött.
- [2] A kölcsönszerződés 9.4. pontja egyebek mellett az alábbi rendelkezést tartalmazta: „a felek megállapodnak abban, hogy az adósnak a mindenkor fennálló esedékes tartozása, illetve annakösszegszerűsége tekintetében a bank nyilvántartása, kimutatása az irányadó. A bank saját kimutatása alapján jogosult az adós esedékes tartozását közjegyzői tanúsítványba foglaltatni. E ténytanúsítvány

az adós terhére fennálló kölcsön- és járuléktartozás közokirati tanúsítása, amelynek alapján a bank a tartozás behajtását kezdeményezheti".

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperesek pontosított keresetükben - többek között - a kölcsönszerződés 9.4. pontja hivatkozott rendelkezése tisztességtelenségének megállapítását kérték a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdése és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999.(II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a), b), i) és j) pontjai alapján. Arra hivatkoztak, hogy a szerződés 9.4. pontja alapján az alperes jogosult mindenkor a felperesek tartozása összegének meghatározására, valamint ez a rendelkezés a felperesek mint fogyasztók hátrányára fordítja meg a szerződésből eredő követelések tekintetében a bizonyítási terhet.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kölcsönszerződés 9.4. pontja [2] pontban részletezett utolsó mondatának tisztességtelenségét megállapította; ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megítélése szerint a hivatkozott rendelkezések megfordítják a bizonyítási terhet, ezért a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján tisztességtelennek minősülnek.
- [6] A felperesek és az alperes fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezések indokaira tekintettel azt állapította meg: a vitatott szerződéses rendelkezés feljogosítja az alperest a felperesek tartozása összegének meghatározására, valamint a bizonyítási teher szabályait is megfordítja és a felperesekre, mint fogyasztóra hárítja annak bizonyítását, hogy milyen összeggel tartoznak a banknak, ezért az a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjai alapján tisztességtelennek minősül.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetet elutasító határozat meghozatalát kérte. Arra hivatkozott többek között, hogy az eljáró bíróságok a szerződés 9.4. pontja tisztességtelenségének vizsgálata körében jogszabálysértő módon értelmezték a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontját. Álláspontja alátámasztására több jogszabályi rendelkezésre is hivatkozott.
- [8] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték. A felülvizsgálati tárgyaláson

előterjesztett kérelmükben a felülvizsgálati eljárás felfüggesztését kérték az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt C-34/18. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig. E körben arra hivatkoztak, hogy az EUB ítélete összefügg a jelen per tárgyával, ezért a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 152. § (2) bekezdésének feltételei fennállnak.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Kúria a felperesek felülvizsgálati ellenkérelmében írtak alapján először azt vizsgálta, hogy indokolt-e a felülvizsgálati eljárás felfüggesztése a felperesek által hivatkozott, folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig. Az rPp. 152. § (2) bekezdése akkor teszi lehetővé - de nem kötelezővé - a tárgyalás felfüggesztését, ha az EUB határozata az érdemi döntésre kihat. A Kúria megítélése szerint a jelen per tárgyát képező szerződéses rendelkezés tisztességtelenségének megítélésére az EUB hivatkozott eljárása előre láthatólag nem hathat ki, mivel a perben felmerült jogkérdés a vitatott szerződéses rendelkezés értelmezésével dönthető el az rPtk. 207. § (2) bekezdése alapján.
- [10] A Kúria utal e körben az EUB C-72/14. és C-197/14. sz., X kontra T. A. van Dijk egyesített ügyekben 2015. szeptember 19-én hozott ítéletében kifejtettekre, amely szerint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 267. cikk harmadik bekezdését akként kell értelmezni, hogy a végső fokon eljáró nemzeti bíróság nem köteles a Bírósághoz fordulni pusztán amiatt, hogy az előtte folyamatban lévőhöz hasonló ügyben és pontosan ugyanabban a kérdéskörben valamely alsóbb szintű nemzeti bíróság előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjesztett a Bíróság elé, és nem is köteles megvárni az e kérdésre adott választ (63. pont). A Kúria mindezekre figyelemmel a felperesek felfüggesztés iránti kérelmét elutasította és az EUB eljárásának kezdeményezését sem találta indokoltnak.
- [11] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [12] A szerződés 9.4. pontja utolsó mondata tisztességtelenségének vizsgálata körében a Kúria utal a 2018.Gl. elvi határozatban kifejtettekre, azt maradéktalanul irányadónak tekinti ebben a perben is. Az adott ügyben a Kúria akként foglalt állást, hogy a ténytanúsítvány a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza

a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. 21. §-ában, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. tv. 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra.

- [13] A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja a fogyasztói szerződés azon rendelkezését minősíti tisztességtelennek, amely kizárólagosan jogosítja fel a fogyasztóval szerződő felet annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e. E jogszabályi rendelkezésnek mind a nyelvtani, mind a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EK irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) 3. cikk (3) bekezdése és Mellékletének 1. m) pontja figyelembevételével történő értelmezéséből következően, az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel arra, hogy maga állapítsa meg a saját teljesítése megfelelőségét. A keresettel támadott szerződéses rendelkezés azonban nem tartalmaz az alperest a megjelölt körben megillető egyoldalú jogosítványt, nem érinti (nem vonja el) az alperessel szerződő fél - a felperesek - kötelmi jogát arra, hogy az alperes szolgáltatásának megfelelőségét megítéljék és minősítsék [rPtk. 283. §], ezért nem minősült tisztességtelennek a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja szerint. Az ügy tárgyát képező kikötés az előzőekben, a bizonyítás körében kifejtettek szerint nem volt kizárólagos jellegűnek tekinthető a felperesek tartozásának összegét, illetve a kölcsönügylet egyéb lényeges adatát illetően sem [Kúria Pfv.I.21.783/2016/5.].
- [14] A Kúria mindezek alapján a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében - az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte e körben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperesek keresetét e tekintetben is elutasította.

Záró rész

- [15] Az eredményes felülvizsgálati kérelem alapján a pervesztes felperesek kötelesek az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - első-, másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [16] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2018. április 3.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

